

Torpaskolans

Likabehandlingsplan

och plan mot diskriminering och kränkande behandling
för förskoleklass, grundskola och fritidshem

2016–2017

Innehåll

Grunduppgifter	3
Inledning och bakgrund.....	3
De sju diskrimineringsgrunderna.....	3
Vad är diskriminering, trakasserier och kränkande behandling?	3
Torpaskolans vision.....	5
Rektor	5
Skolans pedagogiska personal	5
Skolans övriga personal.....	5
Elever.....	6
Delaktighet och inflytande	6
Personal	6
Elever.....	6
Föräldrar	6
Information och kommunikation.....	7
Uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen	7
Främjande arbete.....	10
Annat kontinuerligt främjande arbete.....	10
Kartläggningsmetoder	11
Trivselenkät	12
Skolhuset	12
Rutiner	14
Handlingsplan vid upptäckt	14
När elev känner sig utsatt av annan elev	14
När ett barn/elev känner sig utsatt av vuxen.....	16

Grunduppgifter

Torpa utbildningsenhet är en treparallellig skola med elever från förskoleklass till årskurs 6. Vi har ca 450 elever i skolan och ca 300 elever inskrivna i våra åtta fritidshem som ryms i skolans lokaler. Skolan ligger i stadsdelen Torpa i centrala Jönköping. Skolans upptagningsområde är villaområden och stadsmiljö med flerfamiljshus.

På Torpaskolan har vi i många år arbetat aktivt för att förebygga all form av kränkande behandling. Det är en stor skola, vi är trångbodda och måste samsas om utrymmena.

Inledning och bakgrund

Lagstiftaren har ansett att det inte är tillräckligt att förbjuda diskriminering och kränkande behandling. Det behövs även aktiva åtgärder för att minska förekomsten av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Detta innebär att verksamheterna åläggs att bedriva ett målinriktat arbete för att dels främja lika rättigheter och möjligheter, dels förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling.

Likabehandlingsarbetet regleras i två regelverk: Diskrimineringslagen (2008:567) och Kapitel 6 i Skollagen (2010:800), samt Lgr 11.

De sju diskrimineringsgrunderna

Den nya lagen ska motverka diskriminering på grund av:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning
- ålder

Vad är diskriminering, trakasserier och kränkande behandling?

Kränkningar av barns och elevers värdighet kan förekomma i form av diskriminering, trakasserier eller genom kränkande behandling.

Diskriminering innebär att ett barn eller en elev missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som diskriminerar. I skolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Direkt diskriminering innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Man kan också i vissa fall diskriminera genom att behandla alla lika, så kallad *indirekt diskriminering*. Med detta menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse

eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn eller en elev av skäl som har samband med en viss diskrimineringsgrund, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte.

Kränkande behandling är handlingar som kränker barns eller elevers värdighet. Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningarna kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och Internet. Kränkande behandling kan till exempel uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysisk våld. Kränkningarna kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Mobbning är en form av kränkande behandling som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Trakasserier är kränkande behandling som har samband med någon av de nämnda diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier innebär ett handlande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Sexuella trakasserier behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. För att underlätta läsningen inryms i den här skriften begreppet sexuella trakasserier i begreppet trakasserier.

Med diskrimineringsgrunden *könsöverskridande identitet eller uttryck* menas att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Med diskrimineringsgrunden *etnisk tillhörighet* menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Med *funktionshinder* menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Med *sexuell läggning* menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Med begreppet *likabehandling* menas att alla barn eller elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon diskrimineringsgrunderna. Det innebär dock inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Torpaskolans vision

En skola, där alla känner trygghet, tilltro och tillhörighet. Varje dag ska kännas meningsfull.

Ingen ska utsättas för diskriminering, kränkande behandling eller trakasserier.

Ansvarsfördelning inom skolenheten

Rektor har det övergripande ansvaret för att det finns en fungerande likabehandlingsplan. Trygghetsteamet, tillsammans med alla i arbetslagen, ansvarar för det operativa. Övrig personal ansvarar för att uppmärksamma och anmäla till rektor.

Rektor

Det är rektors ansvar att:

- all personal, elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering och annan kränkande behandling inte är tillåten på skolan
- det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter
- motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt annan kränkande behandling
- årligen upprätta, utvärdera och revidera likabehandlingsplanen i samarbete med personal och elever.
- ansvara för att utredning görs och att åtgärder vidtas när/om skolan får kännedom om att diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer
- ansvara för att det finns ett system för hur dokumentationen ska skötas.

Skolans pedagogiska personal

Ansvarar för att:

- följa skolans likabehandlingsplan.
- ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sin undervisning och sträva efter likabehandling.
- vara vaksam för att upptäcka det som Lagen mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever föreskriver dvs. kränkning, diskriminering, trakasserier och repressalier
- ingripa när situationer uppstår
- anmäla till rektor
- se till att åtgärder vidtas då diskriminering eller annan kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- dokumentera misstänkt/anmäld/upptäckt diskriminering och annan kränkande behandling och de åtgärder som vidtas.
- försäkra sig om att klassläraren, eller den som ansvarar för ärendet i trygghetsteamet eller i skolledningen, följer upp ärendet.

Skolans övriga personal

Ansvarar för att:

- följa skolans likabehandlingsplan.
- ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar, samt sträva efter likabehandling.

- vara vaksam för att upptäcka det som Lagen mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever föreskriver dvs. kränkning, diskriminering, trakasserier och repressalier
- ingripa när situationer uppstår
- anmäla till rektor

Elever

- Det är alla elevers ansvar att påtala för skolpersonal om kränkning, diskriminering eller trakasserier förekommer på skolan.
- Det är den utsatte eleven som avgör om ett beteende eller en handling är önskad eller kränkande.
- Eleven har rätt att få stöd och hjälp när han/hon känner sig kränkt.
- Vem eleven än kontaktar så har han/hon rätt att bli tagen på allvar och få stöd. Åtgärderna ska ske i samråd med eleven. (Skolpersonal har alltid ett vuxenansvar att skydda elever från att fara illa).

Delaktighet och inflytande

Personal

All personal som är verksam inom skolan omfattas av likabehandlingsplanen och skall därmed också, utifrån de ramar som beslutats, vara delaktiga i framtagandet av och ha möjlighet till inflytande över utformandet för verksamhetens likabehandlingsplan genom:

- arbetsplatsträffar
- trygghetsteamet
- arbetet i skolutvecklingsgruppen
- elevhälsoteamet

Elever

Eleverna ska ges inflytande genom att:

- i värdegrundsarbetet uppmärksamma och diskutera likabehandlingsplanen
- lära sig de begrepp som finns, samt innebörden av dem.
- i kartläggningar, enkäter m.m. få kunskap om var förbättringsområdena finns.
- hitta åtgärder för förbättring i klasserna, i elevråd eller i andra forum för delaktighet.

Föräldrar

För att ge möjlighet till inflytande ska föräldrar informeras om syfte och innehåll i likabehandlingsplanen under föräldramöten. Synpunkter på och tankar kring innehållet i Likabehandlingsplanen diskuteras och förankras i skolans lokala styrelse.

Information och kommunikation

Det är viktigt att synliggöra vårt värdegrundsarbete och vår likabehandlingsplan.

- Trygghetsteamet ska i arbetslagsträffar, stadiekonferenser mm. presentera och berätta om sitt arbete i Trygghetsteamet för de övriga i kollegiet. De ska även berätta om skolans värdegrundsarbete vid något av lokala styrelsens möten under höstterminen.
- Lärarna informerar föräldrarna om under höstens första föräldramöte. Synpunkter på planen kan lämnas kontinuerligt under året.
- På skolans hemsida under rubriken ”Trygghet och likabehandling på Torpaskolan” finns en presentation av vårt trygghetsteam och den aktuella likabehandlingsplanen.

Uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen

Uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen görs i slutet av vårterminen av all personal. Aktiviteter och andra insatser följs upp kontinuerligt.

Uppföljningen innefattar en utvärdering och analys av de främjande och förebyggande åtgärderna, vad som fungerat bra/mindre bra och vilka effekter de haft.

Upprättande/revidering av likabehandlingsplanen görs varje år efter utvärdering av föregående års likabehandlingsplan. Detta görs av trygghetsteamet tillsammans med skollledning och eleverna i elevrådet vid läsårets början.

Utvärdering av förra årets plan, insatser och åtgärder

Utvärdering och sammanfattning av de gemensamma främjande insatserna som ständigt pågår, på icke förekommen anledning:

Generellt så har resultatet kring Likabehandlings- och värdegrundsarbetet utvecklats positivt under föregående läsår. Det finns nu en ännu större medvetenhet kring dessa frågor bland både personal och elever. Ett kontinuerligt arbete med utbildning för personal och elever kring bl.a. ”Mobbningsspelet” har varit positivt och måste fortsätta.

Ordningsreglerna har bearbetats och förankrats redan på våren. Det har varit positivt eftersom vi kunnat starta höstterminen med klara regler. Elevrådet, personalen och Lokala styrelsen samtalande om och godkände efter ett par små justeringar ordningsreglerna.

Under hösten använde vi, liksom föregående år, Olweus Trygghetsenkäter i årskurs 3-6, för att få en djupare analys av det aktuella läget kring Mobbning och Kränkande behandling. Vi upplever att det är ett bra sätt att gå tillväga, för att få ett så säkert resultat som möjligt. Vi kommer fortsätta med samma enkät till hösten-16, för att se hur vårt arbete ger resultat och för att kunna rikta våra insatser rätt.

Det har överlag fungerat bra med trygghetsenkäter som kontinuerligt följs upp bland eleverna och i arbetslagen. Ett väl fungerande Trygghetsteamet med representanter från

vuxna i alla arbetslag, har varit spindeln i nätet för detta arbete. Rastaktiviteterna har fungerat bra och vi upplever att det ger ett mervärde för alla och skapar en möjlighet till att fler elever är aktiva och den gör så att fler elever känner sig delaktiga. Vi arbetar vidare på hur vi kan mer involvera de äldsta eleverna i dessa aktiviteter, samtidigt som flera av aktiviteterna har anpassats mer för de äldre. Elevrådet är ett bra forum för elevernas delaktighet i dessa frågor. En framgångsfaktor i vårt värdegrundsarbete är att arbetslagen ansvarar för att själva vara ute på rastvakt för sina egna elevers raster, då eleverna känner de vuxna väl. Vi har en stor skolgård och det är viktigt att alla som är rastvärdar cirkulerar på de platser där eleverna uttryckt att de är otrygga. Alla arbetslag behöver vara uppmärksamma på att täcka på raster, då någon är sjuk eller borta som skulle ha varit ute som rastvärd. Arbetet med fadderklasser/vänklasser har utökats under året, vilket är positivt. Vi har nu en stor höst- och en stor våraktivitet för alla klasser i faddergrupperna. Arbetslagen har utöver det hittat flera tillfällen att samverka med sina fadderklasser, vilket är positivt för det generella klimatet på skola. I början av vt har vi en "Värdegrundsvecka". Till nästa läsår kan Trygghetsteamet behöva komma ihåg att initiera temaveckan och börja förbereda den i god tid. EHT har fungerat bättre nu, med tydligare återkoppling till arbetslagen eller ansvarig lärare. Vi kan fortsätta att förbättra detta arbete och att vara tydliga. Eleverrådsverksamheten, har fungerat bättre i år med regelbundna träffar och tydlig struktur och innehåll. Bl.a. så har elevrådet påverkat och drivit igenom inköp av ny klätterställning på skolgården. Elevrådet behöver fortsätta att tydligare koppla sin verksamhet till undervisningen.

Utvärdering och sammanfattning av föregående års mål, insatser och resultat i det förebyggande arbetet har genomförts.

Övervägande majoritet av eleverna trivs mycket bra på skolan, med sina klasskamrater, med skolans miljö, ute och inne. Olweus- enkäten visade på att fler elever än föregående år upplever att de trivs bra eller mycket bra och att mobbning och kränkande behandling minskat. Eleverna upplever att det finns mycket att göra på rasterna, möjlighet till många olika sorters aktiviteter. Det framkommer dock från några elever i olika åldrar att trots ett medvetet arbete kring raster, finns det en viss otrygghet på rasterna, på vissa ställen/områden ute och inne, samt i omklädningsrummen. Otryggheten handlar också om att de yngre eleverna ibland upplever det obehagligt att träffa de äldre eleverna t.ex. i korridoren. Vänklass- och faddergruppsarbetet främjar detta till det bättre. Kartläggningarna medvetandegör alla vuxna om vilka platser eleverna upplever vara otrygga och de vuxna kan då lägga mer fokus på dessa områden. Flera upplever att korridorlugnet blivit bättre, medan andra inte gör det. Det kan skifta, beroende på vilka korridorer/elevgrupper det handlar om, samt vilka insatser arbetslagen arbetat med för att förbättra. Det har t.ex. varit framgångsrikt att i något arbetslag ha förskjutna sluttider inför raster/avslut, för att undvika konflikter. Rutinerna kring rasterna har fungerat bättre än tidigare år. Ett gott arbete med arbetslagens egna ansvar är framgångsfaktorn här. Vissa detaljer kan behöva finjusteras på olika sätt, t.ex. genom att alla arbetslag ALLTID har någon eller några ute, att rastvärdarnas namn står utskrivet på rastvärdslistan, att trygghetsteamet tar fram ett PM om "förväntningar på dig som rastvärd".

I stort sett behöver vi fortsätta med de flesta av föregående års mål, men med vissa finjusteringar.

Då vi har flera nya i personalen i starten av läsåret 16-17, behöver vi vara noga med att i olika forum samtala om hur vi arbetar kring värdegrunden, förebyggande och främjande insatser.

Att främja barns och elever lika rättigheter och att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling:

Det främjande och förebyggande arbetet är långsiktigt och omfattar såväl individ- som grupp- och verksamhetsnivå. Det integreras i det vardagliga arbetet som en naturlig del med barn/elever och personal. **Det främjande arbetet** riktas mot alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning. **Det förebyggande arbetet** omfattar sådant som i en kartläggning av verksamheten identifierats som risker.

Främjande arbete

Arbetet för att förstärka respekten för allas lika värde och aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för skolans elever, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder är en naturlig del i det vardagliga arbetet.

För att det ska bli ett gott och väl fungerande arbete är det av stor vikt att på hela skolan utgå från samma värdegrund, att **all personal** är observanta på att elever inte diskrimineras eller kränks och att alla tar tillvara på och ser olikheter utifrån diskrimineringsgrunderna som en tillgång.

Utifrån diskrimineringsgrunderna arbetar vi på Torpaskolan kontinuerligt med att:

- Ingen elev ska känna sig utsatt för diskriminering eller trakasserier på grund av kön, sexuell läggning eller könsöverskridande identitet eller uttryck. Ingen ska heller behöva känna sig kränkt verbalt med anspelning på detta. Vi ska alla vara uppmärksamma över språkbruket och diskuterar och motarbetar ett icke önskvärt språkbruk. Språkbruket diskuteras på klassråd och temaveckor.
- Alla elever oavsett etnisk eller kulturell tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning ska ha samma rättigheter och möjligheter.
- Inga elever ska känna sig utsatta för diskriminering eller trakasserier på grund av funktionshinder.
- Ingen ska på grund av dennes ålder särbehandlas eller utsättas för kränkningar, diskriminering eller trakasserier.

Annat kontinuerligt främjande arbete

Ordningsregler

Genom att ha tydliga ordningsregler med påföljande konsekvenstrappa, vilka är framtagna av elevråd, personalgrupper och lokala styrelsen, kan vi föra en konstruktiv dialog med dem som eventuellt inte uppför sig som föreskrivits.

Trivselenkät/ trygghetsenkät

En gång per termin genomförs någon form av trivsel/trygghetsenkät som är individuell och anonym. Det förs också kontinuerliga utvärderingar i klassrummet om hur eleverna mår och om det är någon som upplever sig själv eller någon annan kränkt.

Rastvärd/rastvakt

Minst en vuxen ur personalen/årskurs finns ute på skolgården som rastvärd varje rast. Ju fler elever som har rast, desto fler vuxna finns det ute på rasten. Rastvärdarna cirkulerar och passerar de platser på skolgården som eleverna har identifierat som särskilt otrygga. Rastvärdarna har en färgad väst eller en blå jacka med texten *Torpaskolan* på.

Organiserade rastaktiviteter

Syftet med rastverksamheten är att verka för en trygg skola. Genom att erbjuda organiserade rastaktiviteter som stimulerar till lek, rörelse och samarbete kan vi öka tryggheten och förhoppningsvis eliminera utanförskap, bråk och mobbning. Rastverksamheten pågår dagligen, på förmiddagsrasten och lunchrasten.

Fadderverksamhet/ Vänklasser

För att ytterligare skapa trygghet bland yngre och äldre elever, har Torpaskolan ett faddersystem med vänklasser, (f-2-4), (1-3-5). De äldre eleverna har som uppgift att särskilt ta hand om de yngre eleverna i sina vänklasser. De äldsta eleverna i åk 6 ansvarar till en del för aktiviteterna.

Temaveckor

Skolan anordnar varje år, tidigt på vårterminen, en temavecka inom ramen för värdegrunden. Detta kan t.ex. handla om *vett och etikett*, *språkvård* eller *konsekvenser av våld*. Trygghetsteamet initierar och gör en grundplanering inför temaveckan.

Trygghetsteamet

Trygghetsteamet består av en representant från varje arbetslag där vi också har representanter från flera yrkeskategorier på skolan; lärare, fritidpedagoger, förskollärare, elevhälsan samt skolledning. Trygghetsteamet träffas en gång/månad för att stämna av hur det är på skolan, hur vi aktivt ska arbeta förebyggande, planerar temaveckor etc. Trygghetsteamet kan också stötta övriga vuxna vid hanterandet av eventuella mobbningsituationer eller annan kränkande behandling.

EHT- Elevhälsoteamet

Ytterligare ett stöd i arbetet mot kränkande behandling för elever, vårdnadshavare och personal är skolans elevhälsoteam. I teamet finns specialpedagog, speciallärare, kurator, skolsköterska och skolledning, samt psykolog och skolläkare.

Kartläggningsmetoder

Genom att ha god uppsikt vid lektioner och raster, god kommunikation mellan elever och vuxna, arbetar vi för att tidigt kunna upptäcka olika former av kränkningar. Samtal och resonemang kring värdegrundsfrågor med vårdnadshavare vid föräldramöten, drop-in och spontana kontakter är också mycket viktigt. Det är viktigt att ha ett gemensamt förhållningssätt runt likabehandling och värdegrundsfrågor.

Då nya elever och/eller personal börjar på skolan är det viktigt att de får en så bra introduktion som möjligt. De bör besöka skolan innan skolstart och gärna bekanta sig

med elever och personal. Allt för att de ska känna sig välkomna och delaktiga i verksamheten. För att säkra detta finns planer för övergångar mellan fsk-åk1, åk 1-2, samt åk 3-4

Trivselenkät/trygghetsenkät

En gång per termin genomförs en trivselenkät som är individuell och anonym. Synpunkter/åsikter i enkäten följs snarast upp inom klassen och arbetslaget. Trygghetsteamet bearbetar resultaten och vid behov görs ytterligare åtgärder.

Skolhuset

Utöver skolans trivselenkät görs varje läsår dessutom en kartläggning ”Skolhuset”. Där vi kan få tydliga signaler om var på skolan, inomhus och utomhus, samt i vilka sammanhang eleverna känner sig otrygga.

Elevrådet

Elevrådet träffas ca 4 ggr/ termin. Där kommer elevers olika åsikter fram och följs upp av berörda. Ordningsreglerna revideras årligen av elevrådet detta sker under vårterminen för att vi ska kunna starta höstterminen med klara regler.

Förebyggande arbete – mål för lå 16/17

Utifrån resultatet av kartläggningen av respektive verksamhet/arbetslag har vi kommit fram till att arbeta vidare med följande konkreta åtgärder för att förebygga och förhindra och avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Mål/Vad?	Hur?	Vem?	När?
Att upprätthålla en förbättrad organisation kring raster, rastverksamhet och rastvärdar.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tydliggöra bland personal vad som förväntas av de vuxna som rastvärdar. En tydlig lista ska tas fram och synliggöras snarast. 2. Alla rastvärdar har på sig färgad väst eller blå jacka. 3. Rastvärdar cirkulerar på alla platser och har extra koll på fotbollsplanen, bandyplanen, kubbplanen, bakom skjulen, samt bland buskar och ”skog”. Kika in i korridoren vid gympan. 4. Rastvakter från arbetslaget ska finnas ute på elevernas alla raster. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Punkter tas fram av trygghetsteamet snarast <p>Representanterna i trygghetsgruppen ansvarar för att följa upp punkt 1-4, samt att kontinuerligt påminna arbetslaget att följa upp åtgärder och mål och insatser under året.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. All personal i arbetslagen. 	<p>Vid höstterminens uppstart, följs upp kontinuerligt under året på gruppens träffar. Utvärderas i maj 2017.</p> <p>4. Rastvaktstider fördelas och tydliggörs i början av ht. Utvärderas några veckor in på höstterminen, kontinuerligt och i maj 2017.</p>
Större lugn och trygghet i korridorerna och trapphusen, speciellt där yngre elever möter äldre.	<p>All personal tar ett större ansvar för att följa elever ut och in, ha koll i korridorerna, samt ”säga till” vid behov.</p> <p>Åk 5 gör ”prao” i åk 1.</p>	<p>ALL personal har ett lika stort ansvar att ”hålla efter” i korridorer och trapphus. Arbetslagen ansvarar för sin korridor och närmsta trapphus.</p>	<p>Kontinuerligt under läsåret i arbetslagen, på APT, samt utvärdering i maj 2017.</p>
Alltid en vuxen i eller utanför omklädningsrummen, före och efter idrotten.	<p>Arbetslagen ansvarar för att tryggheten förbättras. Beaktas i schemalaggningen och gäller ALLA årskurser.</p>	<p>Arbetslagen och skolledningen.</p>	<p>Vid schemalaggnig. Utvärderas kontinuerligt och i maj 2017.</p>
Befästa ett kontinuerligt arbete utifrån ”mobbningsringen”	<p>Arbetslagen undervisar i sitt värdegrundsarbete kontinuerligt utifrån ”mobbningsringen”</p>	<p>Arbetslagen</p>	<p>Utvärderas kontinuerligt och i maj 2017.</p>

Rutiner

Så snart skolan får signaler om att någon känner sig kränkt måste skolan agera omedelbart. Skyldigheten att utreda om någon har utsatts för trakasserier eller kränkande behandling träder in så snart någon i verksamheten fått kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för detta. Det krävs alltså inga bevis för att påbörja en utredning.

Mobbning brukar definieras som upprepade kränkningar när någon eller några medvetet eller med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga någon annan skada eller obehag. Skyldigheten att utreda kränkande behandling eller trakasserier inträder dock redan vid första tillfället och oberoende av om det förekom en avsikt att kränka eller inte.

Om ett barn eller en elev upplever sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling är det viktigt att berörda vårdnadshavare informeras så fort som möjligt. Personalen måste agera genast om situationen är akut.

Handlingsplan vid upptäckt

När elev känner sig utsatt av annan elev

När en elev känner sig diskriminerad/kränkt och personal eller annan elev får kännedom om detta har de en skyldighet att ingripa. Rektor skall hållas informerad.

1. **Upptäcka/Anmäla**

Den som upptäcker, eller får signaler om, att elev har utsatts för kränkning, diskriminering eller trakasserier enligt Diskrimineringslagen, har skyldighet att omedelbart meddela berörd klassföreståndare, skolsköterska, skolledning och/eller någon av pedagogerna i trygghetsteamet.

Rektor anmäler till skolhuvudmannen via *blanketten "Anmälan om kränkande behandling"*.

Utredning startas *skyndsamt* om vad som har hänt och vilka som är inblandade.

2. **Utreda:**

Rektor ansvarar för att utredning görs. Utredningen genomförs av personal.

Enskilt samtal med den kränkta eleven

Kartlägg elevens upplevelse om händelsen. Den utsatte avgör om beteende och handling är kränkande. Eleven skall kunna känna sig trygg under skoldagen, genom att berörda personer informeras.

Enskilt samtal med den/de elever som har kränkt

Kartlägg av var och en av elevernas upplevelser.

Vårdnadshavare informeras

Både vårdnadshavarna till den som har blivit kränkt och den/de som har kränkt skall samma dag informeras om det som har hänt.

Övrig berörd personal informeras (t ex arbetslag, undervisande lärare)

3. **Åtgärda:**

Vid akut situation ingriper den vuxne direkt för att förhindra att händelsen fortsätter.

Åtgärder som görs ska grundas på utredningen av det enskilda fallet och som regel riktas till såväl den eller de som utfört kränkningen, som till den elev som blivit utsatt.

Uppföljande samtal med den kränkte och den/de som har kränkt

Uppföljning skall ske med början inom en vecka fortlöpande under flera veckor.

Vårdnadshavare informeras vidare om händelsen, samt förslag på åtgärder.

Detta görs omgående, eller snarast utifrån hur uppföljningsarbetet fortskrider.

Stöd till de inblandade

Elevhälsoteamet erbjuder stödsamtal till alla inblandade parter.

Vid behov upprättas åtgärdsprogram

4. **Dokumentera:**

Kontinuerlig dokumentation sker i enlighet med kommunens direktiv.

När bedömning skett att det handlar om diskriminering eller annan kränkande behandling ska blanketten ”*Genomförda kommunikationer och åtgärder i samband med diskriminering och annan kränkande behandling*” användas.

(Hämtas på Intranätet). Blanketten ska fyllas i för den elev som upplever sig kränkt.

Stödanteckningar vid sidan bör skrivas av den utredande personalen. Dessa bevaras av pedagogen själv och/eller läggs i elevakten.

När ett barn/elev känner sig utsatt av vuxen

När ett barn/elev känner sig diskriminerad/kränkt av en vuxen och personal får kännedom om detta, har denne en skyldighet att ingripa och att anmäla detta till rektor.

1. Upptäcka/Anmäla

Den som upptäcker, eller får signaler om, att elev har utsatts för kränkning, diskriminering eller trakasserier av personal enligt Diskrimineringslagen, har skyldighet att omedelbart meddela rektor. Rektor utreder vad som har hänt.

2. Utredda

Samtal med utsatt elev/elever

Rektor kartlägger elevens upplevelse om händelsen. Berörd personal skall informeras så att eleven kan känna sig trygg under skoldagen. Det kan innebära, förutom samtal med de inblandade parterna, samtal med andra barn/elever, annan personal, föräldrar etc.

Vårdnadshavare informeras omedelbart

Vårdnadshavaren till det utsatta barnet/eleven ska informeras snarast möjligt av skolledningen om vad som hänt. Det som framkommer i dokumentationen ska vara tillgängligt för de inblandade.

Samtal med berörd personal

Rektor kartlägger personalens upplevelse av händelsen.

3. Åtgärda

Samtal med den/de inblandade och tredje part

Rektor kallar till samtal så fort som möjligt med de inblandade för vidare utredning och förslag på åtgärder.

Om någon av parterna önskar/kräver att en tredje part som stöd ska vara med på samtalet ska detta tillgodoses.

Ytterligare åtgärder

Om incidenten är så allvarlig att ytterligare åtgärder behöver vidtas gäller arbetsrättsliga regler samt de av samhället uppsatta lagar och förordningar.

Återkoppling och uppföljningssamtal med berörda

Återkoppling ska ske inom en vecka och uppföljningssamtal utförs inom en månad.

Stödsamtal till den/de elever som är inblandade

Elevhälsan erbjuder stödsamtal till den/de elever som har blivit utsatt av personal.

4. Dokumentera

Kontinuerlig dokumentation sker i enlighet med kommunens direktiv.

Vill du läsa mer?

[Skolverket](#)

[Diskrimineringsombudsmannen](#)

[Skollagen](#)

[Skolinspektionen/barn och elevombudet](#)